

פרק 220 – ניתוב שיקים במט"י לאחר ניווד חשבון בנק

1. כללי

פרק זה מסדיר את היחסים בין משתתפי המסלוקה בלבד כתוצאה מתהליכי ביצוע הסליקה והניתוב של שיקים לאחר יישום תיקון 27 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (להלן: "החוק"), אשר מחייב את הבנקים, בהתאם לבקשת לקוח, לפעול על מנת לאפשר ללקוח להעביר את פעילותו הפיננסית בבנק מקורי לבנק קולט באופן מקוון, נוח, אמין, מאובטח, וכן על תיקונים שנערכו בחוק סליקת שיקים, התשע"ו-2016. כלל התהליכים המחייבים את הבנקים בכל הנוגע לניוד חשבונות ולניתוב הוראות תשלום מצויים בכללי הנגיד, בהוראות הבנקאות ובחקיקה הרלוונטית.

2. תחולה

2.1. פרק זה חל על כלל הבנקים החברים במסלוקה.

2.2. השיקים הכלולים בתחולת תהליכי הניתוב והסליקה לבנק החדש הינם כפי המוגדר בכללי הנגיד, כהגדרתם להלן.

2.3. השיקים אשר אינם כלולים בתחולת הפעילות הפיננסית שיש לנייד או להעביר כפי המוגדר בכללי הנגיד, לא ינותבו. שיקים כאמור שיוצגו לבנק הנמשך לאחר יום המעבר יוחזרו על ידו. החזרה תבוצע כמקובל בחשבון סגור. אם החשבון בבנק המקורי טרם נסגר, השיק יוחזר מהסיבה "אין בחשבון פעילות בשיקים".

3. הגדרות

1. "שיק" ו-"שיק ממוחשב" - כהגדרתם בסעיף 1 לחוק סליקת שיקים, והנקובים במטבע ישראלי.

2. "כללי הנגיד" - כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים) - תש"ף - 2019.

3. "בנק ישן/ בנק מקורי" - הבנק שממנו מבקש הלקוח להעביר את הפעילות הפיננסית שלו לפי סעיף 1ב5 לחוק.

4. "בנק חדש/ בנק קולט" - הבנק שאליו מבקש הלקוח להעביר את הפעילות הפיננסית שלו לפי סעיף 1ב5 לחוק.

5. "ניתוב" - העברת הפעילות הפיננסית של הלקוח בהתאם לסעיף 1ב5 לחוק ולסעיף 5 בכללי הנגיד לחשבון הלקוח בבנק הקולט, לאחר יום המעבר, באמצעות המערכת המקוונת. לעניין פרק זה, העברת הפעילות הפיננסית משמעותה העברת הפעילות הפיננסית של שיקים.

6. "שיק לא משורטט" - שיק שניתן לפרוע אותו במזומן בקופת הבנק הנמשך.

4. העברת מידע היסטורי בין הבנקים

4.1. טבלת המידע היסטורי ובה מידע על השיקים תשלח לאחר קבלת ההחלטה של הבנק החדש ביום השביעי על כך שהניוד אושר (להלן - "מועד הניוד"). במסגרת המידע שמועבר, הבנק הישן יעביר גם מידע שהתקבל אצלו מבנקים אחרים בגין ניוודים/ קודמים אליו, אם בגין ניוודים אלו טרם הסתיימה תקופת הניתוב.

4.2. המידע ההיסטורי בין הבנקים יישלח בכל יום עסקים ארוך, כפי המוגדר בהוראת ניהול בנקאי תקין 402, עד לשעה 21:30.

4.3. להלן טבלת המידע ההיסטורי שיעבור בין הבנק הישן לבנק החדש:

#	המידע	תיאור התקופה	תיאור המידע שעובר
1.	מידע אודות מספרם הסריאלי של השיקים שהונפקו והודפסו עבור הלקוח (מלאי) על ידי הבנק ⁶²	ללא הגבלת זמן	הבנק יישלח את כל מלאי השיקים (מספרי השיקים) שהונפקו ללקוח על ידי הבנק
2.	היסטוריה של השיקים שהוצגו לפירעון בחשבון	שנה אחורה ממועד הניוד	המידע יכלול רשומות והדמיות של השיקים
3.	הוראות ביטול שיקים שנתן הלקוח לבנק הישן	ללא הגבלת זמן	הבנק יישלח את כל מספרי השיקים שבוטלו על פי מספר שיק מלא
4.	שיקים שהוצגו לפירעון בחשבון וסורבו וטרם הוצגו שוב לפירעון או טרם הופק בגינם פלט של שיק ממוחשב	7 שנים אחורה ממועד הניוד	יועבר מידע על כלל השיקים שהופקדו וחזרו במהלך 7 שנים אחורה לרבות הדמית השיק ⁶³ , התנועה האלקטרונית וסיבות ההחזרה
5.	מידע על שיקים למשמרת		רשומות כספיות והדמיות של השיקים

5. שיקים למשמרת

5.1. הבנק הישן יעביר את השיקים למשמרת לבנק החדש, בהתאם למפורט להלן.

5.2. שיקים למשמרת שמועד פירעונם במהלך 7 הימים לתהליך הניוד

5.2.1. שיקים למשמרת: ימים 1 עד 3 לניוד (כולל) יוצגו לגבייה על ידי הבנק הישן.

⁶² מובהר, כי ישנם לקוחות המדפיסים פנקסי שיקים באופן עצמאי ומידע אודות זה אינו נמצא ברשות הבנק.

⁶³ החל ממועד יישום חוק הסליקה האלקטרונית והפקדת שיקים בסלולר, נובמבר 2017.

5.2.2. שיקים למשמרת: ימים 4 עד 7 לניוד (כולל):

5.2.2.1. אם התקבלה הסכמת הלקוח להצגת השיקים לגבייה בחשבון הבנק החדש - יוצגו לגבייה על ידי הבנק החדש בהתאם לתאריך הפירעון המופיע על השיק. הבנק המקורי יעביר לבנק הקולט את הרשומות האלקטרוניות ואת ההדמיות שאמורים להיפרע ביום למחרת. בטווח ימים זה השיקים יעברו מידי יום ביומו.

5.2.2.2. אם לא התקבלה הסכמת הלקוח להצגת השיקים לגבייה בימים 4-7 לניוד בחשבון הבנק החדש - מועד פירעון השיק יידחה עד יום לאחר הניוד. אם הניוד בוצע בהצלחה, השיק יוצג לגבייה בבנק החדש אחרת השיק יוצג לגבייה בבנק הישן.

5.3. שיקים למשמרת שמועד פירעונם לאחר יום המעבר

5.3.1. לאחר קבלת האישור על ניוד חשבון הבנק, הבנק הישן יעביר לבנק החדש את המידע בהתאם לסעיף 4 לפרק זה.
5.3.2. ככלל, העברת השיקים הפיזיים שהופקדו למשמרת בבנק הישן לבנק החדש ושאינם בתחולת סעיף 5.2.2.2. תתבצע עד 35 ימים מיום קבלת האישור על ניוד חשבון הבנק (להלן: "תקופת ההמתנה"). הבנק הישן והבנק החדש יקבעו ביניהם את המקום המוסכם והמנגנון למסירה/קבלה של השיקים הפיזיים למשמרת.
5.3.3. אם במהלך תקופת ההמתנה לקוח יבקש מהבנק החדש לגרוע את השיקים שהופקדו למשמרת, הבנק החדש יפנה לבנק הישן בבקשה לקבלת השיקים הפיזיים, הבנק הישן יעביר את השיקים פיזית לבנק החדש עד 7 ימי עסקים מיום קליטת הבקשה לקבלת השיק הפיזי כאמור בבנק הישן. הבנק הישן והבנק החדש יקבעו ביניהם את המקום המוסכם והמנגנון למסירה/קבלה של השיקים למשמרת.

6. הפקדה חוזרת של שיק והפקת פלט שיק ממוחשב

6.1. בנק ישן

6.1.1. יאפשר ללקוח לקבל פלט שיק ממוחשב שהופק על ידו לבקשת הלקוח לפני יום המעבר, גם לאחר יום המעבר.
6.1.2. יאפשר ללקוח לבצע הפקדה חוזרת של שיק עד ליום השלישי לניוד (כולל). בכפוף לאמור בסעיף 3.2 לפרק 206 לכללים לעניין הצגה שניה של שיק. מהיום הרביעי לניוד ועד ליום השביעי כולל (יום הניוד), הבנק הישן יאפשר ללקוח לקבל פלט שיק ממוחשב ולעניין שיקים שהלקוח מעוניין לבצע בגינם הפקדה חוזרת, הוא יפנה לבנק החדש ושיפעל בהתאם לסעיף 6.2.1.

6.2. בנק חדש

6.2.1. אם הניוד אושר, יאפשר ללקוח לבצע הפקדה חוזרת של השיק לאחר יום הניוד, על סמך הדמיית השיק שבוצעה בבנק הישן. אם הניוד לא אושר, ההפקדה החוזרת תבוצע בבנק הישן.
6.2.2. לאחר יום הניוד, יאפשר ללקוח לקבל פלט שיק ממוחשב גם אם ההחזרה במקור הייתה לבנק הישן. הפקת הפלט תתבצע על בסיס המידע שהתקבל מהבנק הישן.

7. שיק לא משורטט שיוצג לפירעון בקופת הבנק

7.1. שיק לא משורטט שיוצג בקופת הבנק המקורי עד ליום השישי לניוד (כולל) יהיה הבנק המקורי רשאי לכבדו בכפוף לסיבות ההחזרה כפי המופיע בפרק 206 לכללי המסלקה.

8. כתב השיפוי והאחריות בין הבנקים

- 8.1. הבנקים הסדירו ביניהם את עקרונות האחריות והשיפוי, שיחולו לעניין תהליך הניוד והניתוב. במסגרת ההסדרה כאמור, נקבעו גם עקרונות ספציפיים לעניין שיפוי בגין כשלים בניוד וניתוב שיקים.
- 8.2. בהתאם לאמור לעיל, מותב מבררים של ועד המסלקה לא ידון במקרים של מחלוקת בין הבנקים בנוגע לתהליכי הניתוב, הסליקה והעברה פיזית של השיקים הקשורים ליישום החוק – אלו ידונו במסגרת מנגנון יישוב המחלוקות שנקבע בהסדר האחריות המפורט בסעיף 8.1 לעיל.